

УПУТСТВО ЗА ДОДЈЕЛУ БРАНИОЦА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ
(УПУТСТВО бр. 1/94)

(С ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОД 30. ЈАНУАРА 1995.)
(С ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОД 25. ЈУНА 1996.)
(С ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОД 1. АУГУСТА 1997.)
(РЕВИДИРАНО 17. НОВЕМБРА 1997.)
(С ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОД 10. ЈУЛА 1998.)
(С ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОД 19. ЈУЛА 1999.)
(С ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОД 15. ДЕЦЕМБРА 2000.)
(С ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ОД 12. ЈУЛА 2002.)

(ИТ/73/РЕВ. 9)

I - ПРЕАМБУЛА

Секретар Међународног суда,

Узевши у обзир Статут Међународног суда који је Савјет безбједности усвојио резолуцијом 827 (1993) од 25. маја 1993., с накнадним измјенама и допунама, а посебно чланове 18 и 21 Статута;

Узевши у обзир Правилник о поступку и доказима који је Међународни суд усвојио 11. фебруара 1994., с накнадним измјенама и допунама, а посебно правила 42, 45 и 55 Правилника;

Узевши у обзир споразум о сједишту Међународног суда који су склопиле Уједињене нације и Краљевина Низоземска као земља домаћин, потписан 29. јула 1994. у New Yorkу, а посебно чланове XIX и XX тог споразума;

Узевши у обзир Упутство за додјелу браниоца по службеној дужности које је Међународни суд усвојио 28. јула 1994., с накнадним измјенама и допунама, укључујући и посљедње измјене и допуне од 15. децембра 2000.;

**ИЗДАЈЕ 9. РЕВИЗИЈУ УПУТСТВА ЗА ДОДЈЕЛУ БРАНИОЦА ПО СЛУЖБЕНОЈ
ДУЖНОСТИ, КАКО СЛИЈЕДИ:**

II - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 Ступање на снагу

Ово Упутство прописује услове и начин додјеле браниоца по службеној дужности, а ступа на снагу првог дана мјесеца аугуста хиљаду деветсто деведесет и четврте године (1. аугуста 1994.).

Члан 2 Дефиниције

Изрази који се јављају у овом Упутству имају сљедећа значења:

Оптужени: особа против које је једна или више тачака у оптужници потврђена у складу с правилом 47 Правилника о поступку и доказима;

Професионални кодекс: Професионални кодекс бранилаца који поступају пред Међународним судом што га је 12. јуна 1997. објавио секретар Суда, с најновијим измјенама и допунама;

Бранилац: особа квалификована да буде додијељена као бранилац у складу с правилима 44, 45 и 45 *бис* Правилника;

Упутство: Упутство бр. 1/94 за додјелу браниоца по службеној дужности с најновијим измјенама и допунама;

Предсједник: предсједник Међународног суда;

Тужилац: тужилац наменован у складу са чланом 16 Статута;

Секретар: секретар Међународног суда;

Правилник: Правилник о поступку и доказима што га је Међународни суд усвојио 11. фебруара 1994., с накнадним измјенама и допунама;

Фаза поступка: свака од Правилником прописаних фаза поступка у којој се може наћи осумњичени односно оптужени (истрага, подизање оптужнице, поступак пред претресним вијећем, жалбени поступак, поступак преиспитивања);

Статут:	Статут Међународног суда што га је усвојио Савјет безбједности резолуцијом 827 (1993) од 25. маја 1993., с накнадним измјенама и допунама;
Осумњичени:	особа о којој тужилац посједује поуздане информације које указују на то да је дотична особа можда починила кривично дјело у надлежности Међународног суда;
Међународни суд:	Међународни суд за кривично гоњење особа одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године.

У овом Упутству мушки род обухвата и женски, а једнина множину, и обрнуто. Сваки пут када се у овом Упутству спомену осумњичени или оптужени, ови се изрази односе на све особе које су притворене по овлаштењима Међународног суда.

Члан 3 Мјеродавни текстови

Верзије овог Упутства на енглеском и француском језику једнако су мјеродавне. У случају несклада између ових двију верзија, мјеродавном ће се сматрати она која је више сагласна са духом Статута, Правилника и Упутства.

Члан 4 Измјене и допуне Упутства

- A. A. Приједлоге за измјене и допуне Упутства може дати судија, секретар Суда или Савјетодавно тијело. Измјене и допуне објављује секретар Суда у складу с правилом 45 Правилника.
- B. B. Без штете по права оптужених у предметима који се воде пред Судом, измјене и допуне Упутства ступају на снагу седам дана од дана објављивања званичног документа Међународног суда у којем су садржане те измјене и допуне.

III - ПРАВО НА ДОДЈЕЛУ БРАНИОЦА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

Поглавље 1 : Основна начела

Члан 5 Право на браниоца

Без штете по право оптуженог да се сам брани:

- i. i. осумњичени којег тужилац намјерава испитивати у склопу истражног поступка;
- ii. ii. оптужени којем је лично уручена оптужница; и
- iii. iii. свака особа притворена по овлаштењу Међународног суда, укључујући и особе притворене у складу са правилом 90бис,

имају право на помоћ браниоца.

Члан 6 Право на додјелу браниоца по службеној дужности

- A. A. Осумњичени и оптужени који немају средстава да сами плате накнаду браниоцу имају право да им се додијели бранилац по службеној дужности којег плаћа Међународни суд.
- B. B. Сматра се да осумњичени односно оптужени нема средстава да плати накнаду браниоцу уколико не посједује довољно средстава да плати накнаду браниоцу по тарифама које су прописане овим Упутством. У сврху одјељка ИИИ овог Упутства, накнада браниоцу укључује и плаћање трошкова браниоца.
- C. C. Осумњиченима и оптуженима који посједују средства да плате дио накнаде браниоцу Међународни суд ће платити онај дио накнаде који они нису у стању да плате.

Поглавље 2 : Поступак за додјелу браниоца по службеној дужности

Члан 7 Захтјев за додјелу браниоца по службеној дужности

- A. A. Осим у случајевима када се примјењују одредбе члана 17, осумњичени односно оптужени који жели да му се додијели бранилац по службеној дужности подноси захтјев секретару Међународног суда на обрасцу који је сачинио Секретаријат Суда. Захтјев подноси или упућује Секретаријату сам осумњичени односно оптужени, или особа коју је овластио да то учини у његово име.
- B. B. У сврху члана 8, осумњичени односно оптужени који подноси захтјев за додјелу браниоца по службеној дужности мора дати изјаву о свом имовном стању на обрасцу који је сачинио Секретаријат Суда.
- C. C. У сврху поштовања одредби члана 8, осумњичени односно оптужени мора ажурирати своју изјаву о имовном стању сваки пут када дође до промјене која је релевантна за његову изјаву о имовном стању.

Члан 8 Утврђивање имовног стања осумњичених и оптужених

- A. A. Осумњичени односно оптужени који подноси захтјев за додјелу браниоца по службеној дужности мора предочити доказе да није у могућности да плаћа браниоца.
- B. B. У сврху утврђивања да ли је осумњичени односно оптужени у немогућности да плаћа браниоца, узимају се у обзир сва средства која он директно или индиректно ужива или слободно њима располаже, укључујући, између осталог, директне приходе, банковне рачуне, непокретну и покретну имовину, пензију, дионице, обвезнице и осталу имовину коју има, при чему се не узимају у обзир породични доплатци ни социјалне накнаде на које евентуално има право. У процјени тих средстава такођер треба узети у обзир средства брачног друга осумњиченог односно оптуженог, као и средства особа с којима живи у заједничком кућанству.
- C. C. У обзир се може узети и стандард који осумњичени односно оптужени по свему судећи ужива, као и то ужива ли покретну или непокретну имовину, односно доноси ли му она приходе.

Члан 9 Овјера изјаве о имовном стању

Ако је икако могуће, изјава мора бити овјерена од стране надлежног органа, било у мјесту у којем осумњичени односно оптужени станује или у којем се затекао, било у неком другом мјесту које се у датим околностима сматра примјереним, о чему одлучује секретар Суда.

Члан 10 Информације

- A. A. У сврху утврђивања тога да ли осумњичени односно оптужени испуњава потребне услове за додјелу браниоца по службеној дужности, секретар може испитати његово имовно стање, затражити прикупљање информација, саслушати осумњиченог или оптуженог, размотрити било коју изјаву или затражити предочење докумената којима би се могла провјерити основаност захтјева.
- B. B. У примјени ових одредби, па чак и након што је додијељен бранилац по службеној дужности, секретар има овлаштење да у било којем тренутку затражи све релевантне информације од сваке особе за коју се чини да може пружити релевантне информације.

Поглавље 3 : Одлука секретара

Члан 11 Одлука секретара

- A. A. Након разматрања изјаве о имовном стању утврђене чланом 7 (Б) и (Ц) и релевантних информација добивених у складу са чланом 10, секретар ће утврдити у којој мјери осумњиченом односно оптуженом недостају средства за плаћање браниоца, те ће, наводећи разлоге за своју одлуку, одлучити слjedeће:

- i. i. да додијели браниоца по службеној дужности, у коју сврху ће одабрати једно име са пописа састављеног у складу са правилом 45 (Б) Правилника и чланом 14, чиме се не умањује учинак члана 18; или
 - ii. ii. да осумњичени односно оптужени посједује средства за плаћање дијела накнаде браниоцу, у којем случају ће у одлуци назначити које трошкове ће сносити Међународни суд, чиме се не умањује учинак члана 18; или
 - iii. iii. да не одобри захтјев за додјелу браниоца по службеној дужности.
- V. V. Како право на браниоца не би било повријеђено за вријеме док секретар разматра изјаву о имовном стању утврђену чланом 7 (Б) и (Ц) и информације прикупљене у складу са чланом 10, секретар може осумњиченом односно оптуженом привремено додијелити браниоца по службеној дужности за раздобље од највише 120 дана.
- C. C. Ако осумњичени односно оптужени
- i. i. затражи додјелу браниоца по службеној дужности, али не испуни горенаведене услове у разумном временском року, или
 - ii. ii. не исходи или уопште не затражи додјелу браниоца по службеној дужности, или
 - iii. iii. не достави писмену изјаву о намјери да се сам брани,

секретар Суда му у интересу правде ипак може додијелити браниоца по службеној дужности са пописа, у складу са правилом 45 (Б) Правилника, чиме се не умањује учинак члана 18.

Члан 12 Обавијест о одлуци секретара

Секретар ће о својој одлуци обавијестити осумњиченог односно оптуженог, као и именованог браниоца, те његово струковно или надлежно тијело.

Поглавље 4 : Правни лијек

Члан 13 Правни лијек против одлуке секретара

- A. A. Осумњичени којем је одбијен захтјев за додјелу браниоца по службеној дужности може у року од 15 дана од примитка обавијести о томе затражити да предсједник суда преиспита одлуку секретара. Предсједник може потврдити одлуку секретара или пак одлучити да треба додијелити браниоца по службеној дужности.
- B. B. Оптужени којем је одбијен захтјев за додјелу браниоца по службеној дужности може у року од двије седмице од примитка обавијести о томе поднеском затражити од вијећа пред којим треба да се појави да одмах преиспита одлуку секретара. Вијеће може
- i. i. потврдити одлуку секретара, или

- ii. ii. донијети одлуку да осумњичени односно оптужени посједује средства за плаћање једног дијела накнаде браниоцу, у којем случају ће се предмет упутити секретару Суда који доноси одлуку о томе који дио трошкова ће сносити Међународни суд; или
- iii. iii. одлучити да оптуженом треба додијелити браниоца по службеној дужности.

IV - УСЛОВИ ЗА ИМЕНОВАЊЕ БРАНИОЦА ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

Члан 14

Квалификације и статус браниоца

- A. A. Браниоцем по службеној дужности може бити именована било која особа за коју се секретар увјери да је уврштена у попис бранилаца предвиђен правилом 45(Б) Правилника. Особа испуњава услове за уврштење на тај попис ако:
 - i. i. има дозволу за адвокатску праксу у некој држави или је универзитетски професор права;
 - ii. ii. није била проглашена кривом ни у једном релевантном дисциплинском поступку који се водио против ње у мјесту гдје има дозволу за адвокатску праксу или гдје је универзитетски професор, односно ако није била проглашена кривом у неком релевантном кривичном поступку који се водио против ње;
 - iii. iii. говори један од два званична језика Међународног суда, осим ако у интересу правде тај услов није неопходан;
 - iv. iv. има довољно искуства у кривичном и/или међународном праву;
 - v. v. пристаје да је Међународни суд именује браниоцем по службеној дужности како би заступала било којег осумњиченог или оптуженог слабог имовног стања;
 - vi. vi. јесте члан или ће ускоро постати чланом удружења адвоката одбране на Међународном суду.
- B. B. Секретар може избрисати име браниоца са пописа:
 - i. i. у консултацији с вијећем, слиједом одлуке вијећа којом се браниоцу додијељеном по службеној дужности због недоличног понашања забрањује да ступи пред вијеће на основу правила 46(A); или
 - ii. ii. у консултацији с вијећем, кад је бранилац проглашен кривим за непоштовање Суда на основу правила 77 Правилника; или
 - iii. iii. у консултацији с вијећем, кад је бранилац проглашен кривим за дисциплински прекршај на основу релевантне одредбе Професионалног кодекса.

Бранилац може код предсједника Суда уложити жалбу на одлуку секретара у року од двије седмице од примитка обавијести о наведеној одлуци.

- C. С. Секретар мора уклонити име браниоца са пописа из правила 45 (Б) уколико тај бранилац више не испуњава услове из члана 14 (А).
- D. D. Секретар може одбити захтјев за додјелу браниоца по службеној дужности ако је против дотичног браниоца покренут поступак на основу правила 77 Правилника, или дисциплински поступак предвиђен у трећем дијелу Професионалног кодекса браниоца, а на основу члана 45 тог Кодекса. Бранилац може код предсједника Суда уложити жалбу на одлуку секретара у року од двије седмице од примитка обавијести о наведеној одлуци.

Члан 15 **Потврда о квалификацији**

Као доказ да су услови наведени у члану 14(А) испуњени, секретару се доставља потврда о стручној квалификованости коју је издало надлежно струковно или друго овлаштено тијело, те друга документација коју секретар сматра потребном.

V - ОПСЕГ ДУЖНОСТИ

Члан 16 **Основна начела**

- A. A. Осумњичени односно оптужени има право на једног браниоца по службеној дужности и тај се бранилац бави свим фазама поступка, те свим питањима у вези са вођењем одбране осумњиченог односно оптуженог, укључујући и случајеве када су једном оптужницом обухваћена два или више кривичних дјела.
- B. B. Ако је против особа оптужених за иста или различита кривична дјела подигнута заједничка оптужница или им се заједно суди, сваки од оптужених има право тражити да му се додијели посебан бранилац.
- C. C. У интересу правде и на захтјев особе која је именована браниоцем по службеној дужности секретар може, у складу са чланом 14 овог Упутства, додијелити другог браниоца као помоћ главном браниоцу. Бранилац који је први именован зове се главни бранилац.
- D. D. Субранилац се може, по овлаштењу главног браниоца, који је одговоран за одбрану, бавити свим фазама поступка и свим питањима у вези са заступањем оптуженог односно вођењем његове одбране. Главни бранилац потписује све документе који се подносе Међународном суду, осим ако писмено не овласти субраниоца да потписује у његово име.
- E. E. Бранилац не може бити додијељен за одбрану више од једног осумњиченог или оптуженог истовремено, осим ако додјела браниоца двојици или више оптужених не наноси штету одбрани ниједног од оптужених, нити представља потенцијални сукоб интереса.

Члан 17 **Додјела браниоца изван сједишта Међународног суда**

- A. A. Изван сједишта Међународног суда и у случају хитне потребе, осумњичени који током истраге затражи додјелу браниоца може навести

- име браниоца, ако зна за неког браниоца који према одредбама овог Упутства може бити додијељен по службеној дужности.
- В. В. Ако осумњичени не наведе име браниоца, тужилац или особа овлаштена од стране тужиоца, односно особа која поступа по упутствима тужиоца, може се обратити адвокатској комори у дотичној земљи и прибавити име браниоца који може бити додијељен у складу с одредбама овог Упутства.
- С. С. У ситуацијама описаним у ставовима (А) и (Б), примјењиваће се, *мутатис мутандис*, поступак за додјелу браниоца наведен у овом Упутству, али ће се у случају потребе убрзати.

VI - СУСПЕНЗИЈА И ОПОЗИВ ДОДИЈЕЉЕНЕ ОДБРАНЕ

Члан 18

Способност осумњичених или оптужених да сами покрију трошкове одбране

- А. А. Секретар може опозвати додијељеног браниоца или одобрење за плаћање дјелимичне накнаде браниоцу и/или плаћање трошкова одбране:
- i. i. ако након одлуке секретара осумњичени односно оптужени стекне средства која би, да их је осумњичени односно оптужени посједовао у тренутку подношења захтјева из члана 7, представљала довољан разлог да секретар одбије захтјев;
 - ii. ii. ако прибављене информације показују да осумњичени односно оптужени има довољно средстава да плати трошкове одбране.
- В. В. Таква одлука секретара мора се образложити и доставити осумњиченом односно оптуженом и додијељеном браниоцу, а ступа на снагу на дан примитка обавијести.
- С. С. У случајевима када осумњичени или оптужени затражи преиспитивање такве одлуке секретара, примјењиваће се *мутатис мутандис* одредбе члана 13.

Члан 19

Суспензија и опозив браниоца

- А. А. У интересу правде, секретар може:
- i. i. опозвати браниоца додијељеног по службеној дужности, на захтјев оптуженог или његовог браниоца;
 - ii. ii. опозвати додијељеног субраниоца на захтјев главног браниоца.
- В. В. Секретар може суспендирати додијељеног браниоца по службеној дужности на период разумног и ограниченог трајања у консултацији с вијећем:
- i. i. ако је против тог браниоца покренут дисциплински поступак прописан у трећем дијелу Професионалног кодекса бранилаца; или

- ii. ii. ако је против тог браниоца покренут поступак због непоштовања Суда.

Бранилац може у року од двије седмице од примитка обавијести о одлуци тражити да предсједник Суда преиспита одлуку.

- C. C. Секретар ће опозвати браниоца додијељеног по службеној дужности:
 - i. i. слиједом одлуке вијећа којом се додијељеном браниоцу забрањује да ступи пред вијеће због недоличног понашања на основу правила 46(A);
 - ii. ii. кад бранилац више не задовољава услове прописане чланом 14(A); или
 - iii. iii. када је бранилац проглашен кривим за непоштовање суда на основу правила 77 Правилника.
- D. D. У горенаведеним случајевима, о опозиву или суспензији бит ће обавијештен оптужени, дотични бранилац и његово струковно или надлежно тијело.
- E. E. Секретар ће осумњиченом односно оптуженом смјеста додијелити новог браниоца.
- F. F. У случају да захтјев за опозив поднесен на основу става А буде одбијен, особа која је поднијела захтјев може у року од двије седмице од примитка обавијести о тој одлуци тражити да предсједник Суда преиспита одлуку секретара.

Члан 20 **Замјена браниоца**

- A. A. У случају да секретар опозове браниоца додијељеног по службеној дужности или да додијељени бранилац престане пружати своје услуге, додијељени бранилац не смије прекинути заступање свог клијента све док Међународни суд не додијели другог браниоца, или док осумњичени односно оптужени не ангажује другог браниоца или се писмено не изјасни о својој намјери да се сам брани.
- B. B. У интересу правде, опозвани бранилац може наставити заступање осумњиченог односно оптуженог током периода који не смије бити дужи од 30 дана од датума додјеле другог браниоца. Током тог раздобља, нужне и разумне трошкове оба браниоца сносиће Међународни суд.

Члан 21 **Исплата *про рата темпорис***

Ако додијељени бранилац у тренутку док ради на предмету буде из било којег разлога замијењен другим додијељеним браниоцем у истом својству, накнада ће сваком од њих бити исплаћена *про рата темпорис* (пропорционално одрађеном времену).

VII - ТРОШКОВИ ПРАВНОГ ЗАСТУПАЊА

Члан 22 **Одговорност за накнаде и трошкове**

- A. A. У случају додјеле браниоца по службеној дужности, нужне и разумне трошкове везане за правно заступање осумњиченог односно оптуженог сноси Међународни суд, у складу са буџетским одредбама, правилима и прописима, те праксом коју одређују Уједињене нације. Сви трошкови морају бити претходно одобрени од стране секретара Суда. Уколико то одобрење није прибављено, секретар може одбити да покрије трошкове. Секретар утврђује максималне износе за сваки тим одбране на почетку сваке фазе поступка, на основу своје процјене трајања поједине фазе. У случају да је нека фаза поступка знатно дужа или краћа од процијенене, секретар може сходно томе прилагодити износ. У случају евентуалног неслагања у вези максималног износа, одлуку доноси секретар након консултација с вијећем и, по потреби, Савјетодавним тијелом.
- B. B. Трошкови које сноси Међународни суд укључују све накнаде које се имају исплатити браниоцу у складу са чланом 23. Ово се односи и на трошкове правне асистенције и помоћи истражитеља, трошкове који се односе на прибављање доказа одбране, утврђивање чињеница, трошкове привременог ангажмана консултаната за конкретна питања, вјештачења која се хонорирају у складу са Анексом И, те смјештај и превоз свједока. Ово се надаље односи и на путне трошкове, путне таксе и сличне дажбине. Општи канцеларијски трошкови подмирују се из накнаде браниоца. Они обухватају у сваком случају, између осталог, и трошкове телефона, поштанске услуге, хитне поштанске услуге, фотокопирање, књиге и часописе, изнајмљивање канцеларијског простора, куповину канцеларијске опреме и материјала, те секретарске услуге.
- C. C. Износе које додијељени бранилац буде потраживао на име накнаде и трошкова, у складу са ставовима (А) и (Б) овог члана, секретар ће исплатити по примитку изјаве о трошковима састављене на обрасцу који је сачинио Секретаријат, а која мора бити предочена у року од 120 дана од посљедњег дана у мјесецу током којег је обављен посао или створен трошак, те одобрена од стране секретара Суда. Бранилац може тражити мјесечну исплату једнаких дијелова максималног износа који утврђује секретар сходно ставу (А) овог члана. Та изјава мора у сваком случају бити поднесена у електронској верзији.

Члан 23

Накнаде које се исплаћују додијељеном браниоцу

- A. A. Без умањивања учинка члана 6 (Ц), накнаде које се исплаћују додијељеном браниоцу за сваки поједини предмет и сваку поједину фазу поступка укључују:
- i. фиксни паушал;
 - ii. хонорар израчунат на основу фиксне сатнице која се у свакој фази поступка множи с бројем радних сати;
- B. B. Примјенљиве тарифе утврђује секретар Суда, а одобравају судије.
- C. C. Без умањивања учинка члана 6 (Ц), бранилац додијељен по службеној дужности који прима накнаду од Међународног суда нема право на накнаду за тај рад ни из којег другог извора.

Члан 24

Фиксни паушал

Фиксни паушал предвиђен чланом 23 (А) (и) износи двије хиљаде америчких долара и обухвата трошкове иницијалних консултација с осумњиченим или оптуженим, прво ступање пред Међународни суд и изјашњавање о кривици те припрему за исто, као и читање оптужнице, обнављање знања о правилима и прописима те читање литературе уопште.

Члан 25 Хонорари

Фиксни хонорар по сату предвиђен чланом 23 (А) (и) одређује секретар на темељу стажа и искуства браниоца, а у складу с Анексом И. Овај хонорар покрива и опште канцеларијске трошкове.

Члан 26 Путни трошкови

- A. А. Додијељеном браниоцу који обично не пребива на територији земље домаћина, односно на територији земље у којој се води одређена фаза поступка, надокнадиће се путни трошкови у висини повратне авионске карте у економском разреду са фиксним датумом одласка и повратка, најкраћом трасом или унутар граница које одреди секретар Суда и уз његово претходно одобрење, након што бранилац додијељен по службеној дужности предочи изјаву о путним трошковима на обрасцу који је сачинио Секретаријат и приложи оригиналне одреске карте.
- B. В. Браниоцу који пребива на територији земље домаћина, али не и у граду у којем врши своју дужност, надокнадиће се путни трошкови у висини карте првог разреда у јавном превозу или на основу паушалног износа одређеног тарифом Уједињених нација за поврат трошкова путовања властитим аутомобилом за поједине групе земаља односно територија, по километру пређеног пута у одласку и повратку најкраћом могућом трасом, након што бранилац додијељен по службеној дужности поднесе изјаву о путним трошковима на обрасцу који је сачинио Секретаријат.
- C. С. Бранилац мора све захтјеве за одобрење путовања поднијети Секретаријату најмање седмицу дана прије планираног путовања, осим ако може доказати да због околности на које није могао утицати није могао испоштовати овај захтјев. Секретаријат придржава право да пенале због отказивања пута који су последица промјена путних планова одбије од накнаде коју прима бранилац у оним случајевима када промјене нису у довољној мјери повезане са његовим професионалним обавезама у својству додијељеног браниоца.

Члан 27 Дневнице

- A. А. Бранилац има право на дневнице које се обрачунавају на основу паушалног износа одређеног тарифом Уједињених нација за дневнице, који се множи са радним данима. Бранилац нема право на дневнице док се налази у свом мјесту боравка.
- B. В. Тарифа за дневнице обрачунава се на основу важећих тарифа за дневнице државе у којој ради као бранилац по службеној дужности.

- C. C. У складу са прописима који су на снази у Уједињеним нацијама, након што бранилац од датума именовања проведе укупно више од 60 дана у земљи у којој ради као бранилац по службеној дужности, примијењена тарифа биће умањена за 25%.

Члан 28

Чланови породице и пријатељи осумњичених, оптужених и бранилаца

Чланови породице или блиски пријатељи осумњичених, оптужених и бранилаца немају право бити ангажирани на основу овог Упутства као браниоци, вјештаци, правни асистенти, истражитељи, писмени или усмени преводиоци, осим ако је такав ангажман у интересу правде.

Члан 29

Привремена исплата

У изузетним околностима и уз одобрење секретара, браниоцу се могу привремено исплатити дневнице из члана 27 овог Упутства или трошкови браниоца након што бранилац поднесе привремену изјаву на обрасцима које је сачинио Секретаријат, за одређени период или одређене трошкове.

Члан 30

Одговорност за исплате

- A. A. Све износе које треба исплатити браниоцу додијељеном по службеној дужности у складу с одредбама овог Упутства исплаћује финансијски службеник Секретаријата.
- B. B. Изјаву за исплату накнада и изјаву о путним и другим трошковима предвиђеним члановима 23, 26 и 27, мора претходно одобрити секретар Суда.

Члан 31

Рјешавање спорова

У случају неслагања по питањима која се односе на обрачун и исплату накнаде или поврат трошкова, одлуку доноси секретар након консултација са предсједником Међународног суда и, по потреби, са Савјетодавним тијелом.

ВИИИ - САВЈЕТОДАВНО ТИЈЕЛО

Члан 32

Савјетодавно тијело

- A. A. Успоставиће се Савјетодавно тијело које ће се састојати од два члана које бира предсједник Међународног суда извлачењем са пописа из члана 14, а која су се већ појавила пред Међународним судом, два члана која предлаже Интернационал Бар Асоцијација, два члана која предлаже Унион Интернационале дес Авокатс, и предсједника Неделандсе Орде ван Адвокатен или његовог представника. Сваки члан Савјетодавног тијела мора имати барем десет година искуства као правник.

- B. B. Предсједник Савјетодавног тијела биће предсједник Недерландсе Орде ван Адвокатен или његов представник. Чланови Савјетодавног тијела смјењиваће се сваке двије године на годишњицу ступања на снагу овог Упутства.
- C. C. Секретар или предсједник Међународног суда могу се по потреби консултирати са Савјетодавним тијелом у вези с питањима која се односе на додјелу браниоца по службеној дужности.
- D. D. Савјетодавно тијело може се на властиту иницијативу обратити секретару, односно секретару и предсједнику Суда, у вези са било којим питањем које се односи на додјелу браниоца по службеној дужности.

АНЕКС I:

Фиксна бруто сатница за браниоце у УСД (у овај износ укључени су општи канцеларијски трошкови)

Главни бранилац/бранилац

20 или више година професионалног искуства	110 УСД
15-19 година професионалног искуства	100 УСД
10-14 година професионалног искуства	90 УСД
0-9 година професионалног искуства	80 УСД

Субранилац

Фиксни паушал	80 УСД
---------------	--------

Фиксна бруто сатница за исплату правних асистената и истражитеља у еурима (ЕУР) (у овај износ укључени су општи канцеларијски трошкови)

10 или више година професионалног искуства	25 ЕУР
5-9 година професионалног искуства	20 ЕУР
0-4 година професионалног искуства	15 ЕУР